

De Kommunistische Arbeider

Orgaan der K. A. P. N. (Sectie der Komm. Arb. Internationale)

Redactie en Administratie:

AMSTELKADE 25^{III}

AMSTERDAM

VERSCHEIJNT EENS PER MAAND

Abonnementsprijs 75 cent per jaar. Lossen nummers 5 cent

EBERT

Een karakteristiek van de Deutsche sociaal-democratie

Freiheit, verhälle dein Gesicht.
Und Freiheitskämpfer geht vorüber
Lass' ihn. Die Säulen mögen ihn graben.
Denn 'dar wahre Sohn des Volkes
Kenn' Friedrich Ebert.
—und vergiss ihn nicht.
Als den VERRÄTER SEINER KLASSE.
OSKAR KANEHL

In den persoon van Ebert typeert zich het sterkst het karakter, dat de soc.-democratie in het algemeen en de Deutsche in het bijzonder, de laatste 25 jaar heeft aangenomen.

In de periode, voorafgaande aan den wereldoorlog, waarin de soc.-democratie als officiële beweging zich volkomen had aangepast aan het kapitalisme, verwierven plomp-burgerlijke typen als Ebert, Scheidemann en hoe zij meer mogen heeten, de leiding van de soc.-dem. beweging. Meer en meer werd de soc.-democratie, onder de leiding dezer heeren, een element van de kapitalistische heerschappij over de massa's. Dit kwam, voor den oorlog, vooral uit in hun pogingen ter onderdrukking en afweer van de revolutionaire politiek van Rosa Luxemburg en anderen, die het proletariaat wilden voorbereiden op een felle strijd tegen het imperialisme, hierin bijgestaan door de vakverenigingsleiders als Legien en zijn kornuiten. In den strijd tegen de revolutionaire elementen in de toenmalige soc.-dem. partij, weerspiegelde zich de bereidwilligheid dezer leiderskaste, om het proletariaat een willoos werktuig in handen van het imperialisme te doen zijn.

De lofuitingen, welke de burgerlijke pers wijdt aan de nagedachtenis van den onlangs overleden Deutschen Rijkspresident, den soc. dem. Ebert, bewijzen weer eens ten duidelijkste, hoezeer de sociaal-democratie is samengegroeid met en gekoppeld aan de belangen van het kapitalisme. In Ebert verheerlijkt de bourgeoisie den man, den soc. dem. dem. partij, met verlooping van iederen schijn van proletarisch willen, onder alle omstandigheden, doch wel het meest wanneer het proletariaat het kapitalisme bedreigde, de belangen der bourgeoisie behartigde en zich toonde een vijand van het proletariaat, de rem van iedere poging der arbeiders om zich metterdaad van het kapitalisme te bevrijden.

Dat de sociaal-democratie bij het uitbreken van den gelurende den oorlog deze tactiek versterkt heeft toegepast, is door de feiten wel onontzorgelijk bewezen.

Ter typeering van het lachhartige verraad van

de bloedige Ebert-Noske bende, aan het Deutsche proletariaat, geven wij hier een citaat uit een art. van den Berl. correspondent van de „N. Rd. Crt.” dat deze levert om te demonstreeren, hoeveel de bourgeoisie aan Ebert te danken heeft.

„Ludendorff, nadat hij eerst prins Max van Baden, volgens diens getuigenis, eenvoudig gedwongen had het verzoek om een wapenstilstand te doen, ofschoon prins Max overtuigd was, dat zoo'n wapenstilstand meer op een capitalatie zou lijken, naarmate hij overhaaster tot stand kwam. Ludendorff verscheen kort daarop weer in het kabinet en vroeg om menschenmateriaal. Indien hij maar weer over voldoende menschen kon beschikken, hoopte hij den strijd toch nog vol te kunnen houden. Op de vraag van een van de leden van het kabinet, waar die manschappen vandaan moesten komen, antwoordde Ludendorff: „De heer Ebert zal dat wel kunnen leveren.”

Hieruit blijkt dus, dat de sociaal-democratie met Ebert aan het hoofd, tot het einde van den oorlog is opgetreden als leverancier van „menschenmateriaal” ten bate van het Deutsche imperialisme.

De verderfelijke invloed van Ebert en zijn vrienden op de mentaliteit van de arbeidersklasse, komt tot uiting in de volkomen onderwerpenheid van de arbeidersklasse aan het imperialisme en vooral in de pogingen, gedurende den oorlog, om revolutionaire opposanten mond-dood te maken, door de ergerlijke vervolging van het Hohenzollern regiem van ieder, die zich tegen den kapitalistischen oorlog verzetten, te steunen.

Het sterkst echter treedt de kapitalistische anti-revolutionaire mentaliteit der Ebert-socialisten aan den dag sinds het tijdstip, dat het Hohenzollern regiem ineestortte en het Deutsche proletariaat, zij het zonder voldoende begrip van revolutionaire proletarische tactiek, pogingen aanwendde, om aan de dictatuur van de bourgeoisie een einde te maken. Van het eerste moment van verzet af heeft de soc. dem. democratie alles gedaan, om haar verknoctheid aan het kapitalisme te bewijzen. Het Maagdenburgsche „beledigingsproces”, waarover wij in ons vorig nummer reeds schreven en het Barmatschandaal, hebben voldoende getoond hoe zeer de soc. dem. partijbonzen en vooral Ebert, alles deden, om den opgekomen revolutionairen wil van het proletariaat te breken.

Zoo schrijft b. v. de Berlijnsche correspondent van de „Nieuwe Rd. Crt.” bij den dood van Ebert, dat deze in den aanvang van de Deutsche revolutie „een politiek gevoerd heeft, naar gezichtspunten, die volstrekt vaderlandslievend waren” en verder: hij (Ebert) „sloeg de spartacostische onlusten neer, bereidde den weg voor het bijeenkomen van de nationale vergadering en legde daardoor den grondslag voor het nieuwe Deutschland.” Door deze op-

merking van de reactionaire „N. Rd. Crt.” wordt het optreden van de Ebert-socialisten feller belicht dan door welke revolutionaire critiek ook. Bij den dood van Ebert dankt de bourgeoisie hem en zijn partij ervoor, dat hij het „nieuwe Deutschland”, gesticht heeft, d. w. z. het Deutschland van Stinnes en consorten. Hij en zijn partij hebben de revolutie neergeslagen en, om de uitmergelaars en uitmoorders van het Deutsche proletariaat opnieuw aan de macht te helpen. Dat Ebert en zijn vrienden inderdaad bewust partij kozen voor de Roer-industrieelen en de met hen verbonden klieken, blijkt uit opmerkingen en welke Stressemann, vertegenwoordiger der industrieelen, in zijn oorgaan „Die Zeit” maakt bij den dood van Ebert. Hij deelt daarin mede, dat in 1923, toen de officiële ambtstermijn van Ebert streken was, Hugo Stinnes, in verband met de Roerbezetting, Ebert „met allen nadruk heeft afgeraden” af te treden. Stinnes „drukte Ebert op het hart, dat hij het offer moest brengen in deze omstandigheden aan te blijven.” En verder zegt Stressemann: „Korten tijd daarop brak de Roer-strijd uit. Dat wij hem in gemeenschappelijke tegenweer hebben kunnen voeren, was te danken aan het feit, dat wij niet kort tevoren, door een geduchten partij strijd waren gesteerd. „Even als gedurende den oorlog en in den aanvang van de Deutsche revolutie, onderwierp Ebert zich ook toen aan den wil van het Deutsche groot-kapitaal. Het is dan ook zeker niet in de laatste plaats het werk van Ebert, dat het de Stinnessen en den Krupps gelukt is, het Deutsche proletariaat ook toen weer voor den wagen der bourgeoisie te spannen, eigen klasse-doelinden op te geven en offers te brengen, opdat de heeren van de groot industrie zich opnieuw ontzaggelijk konden verrijken. Stinnes, de man, die de inflatie van de mark zoo sterk mogelijk bevorderde, om zelf daardoor de levenssappen van het Deutsche volk op te slurpen, deze man vond in de sociaal-democrataat Ebert een willig werktuig ter bereiking van dit doel.

Was de soc. democratie in de perioden, welke wij geschetst hebben, de trouwe helpsters van het kapitalisme, ook in de jongste periode, heeft zij, onder leiding van den heer Ebert, deze traditie voortgezet. Thans treedt de soc. democratie op als de gang-maakster van het Am. bankkapitaal.

De partij van Ebert en Ebert-zelf, zijn de meest uitgesproken promotors van de plannen der Am. financiers, die van midden-Europa — voorloopig — een kolonie willen maken. Zoo staan de heeren in alle belangrijke momenten van dezen, voor de toekomst voor het proletariaat zoo gewichtigen tijd, aan den kant van de domineerende kapitaalgroepen. Stonden zij eerst naast Hohenzollern ter verdediging van het Deutsche imperialisme, onder de leuze van op te komen voor den nationale zelfstandigheid, thans staan zij naast het Am. Bankkapi-

man hier niet alleen eigen werk verdedigt, maar vooral ook, dat het tot zijn taak behoort het voor te stellen alsof zijn optreden in opdracht van de Amerikaansche en Engelsche financiers inderdaad kapitalistisch herstel brengt en hij daarom alles zal doen om den toestand van Oostenrijk onder zijn beleid als zoo gunstig mogelijk voor te stellen.

Hoe juichte de bourgeoisie niet om de resultaten, die Zimmerman in Oostenrijk voor het kapitaal bereikt had, zij het dan ook ten koste van het leven van tienduizenden. (Zaar Zimmerman deelt mede, dat sedert het begin van den wederopbouw 71.557 ambtenaren ontslagen of „gepensionneerd” werden). En zie thans het resultaat! Een ontzaglijke verscherping van de crisis. Met een tuimelvaart valt de Oostenrijksche arbeidersklasse in een hel van moordende ellende. Toch durven de onderdrukkers en uitmergelaars van de proletarische massa's zelfs in het gezicht van deze feiten nog van „wederopbouw” spreken.

Typeerend is vooral wat de heer Zimmerman aangeeft als de oorzaak van de verscherping der crisis in Oostenrijk. Deze is volgens Zimmerman: „Een gevolg van de financiële en economische crisis van 1924 en van den wederopbouw van midden-Europa.” Uit deze laatste opmerking blijkt wel bijzonder sterk het diepere karakter van de huidige crisis.

Tijdelijk herstel in het ene land brengt verscherping van de crisis in andere landen. De kapitalisten bevechten elkander de beperkte afzetgebieden der wereld. Het proletariaat, dat door massale werkloosheid, lage loonen en hoge prijzen onder de ellende van de kapitalistische crisis fysiek en moreel dreigt ten onder te gaan, zal, zoodra het iets van de diepere oorzaken der wereld-crisis gaat begrijpen, zich door het demagogische gebazel over „herstel” van het kapitalisme niet langer in de luren laten leggen. Het kan o. a. uit de jongste ontwikkeling in Oostenrijk de les putten, dat slechts het klasse-optreden van het proletariaat aan de wereldcrisis een einde kan maken door de demagogen van de bourgeoisie en van de officiële arbeidersbeweging, die door hun frasen het kapitalisme trachten te schragen, naar den duivel te jagen en eigen dictatuur te vestigen.

Ontaarding.

Het Barmat-schandaal heeft bewezen, dat het zowel in de IIe als in de IIIe Int. mogelijk is, dat de arbeidersbeweging, door middel van de leidersklieken geëxploiteerd wordt door en ten bate van de smerigste O. W.-ers. De heeren der IIe en IIIe Int. hebben elkaar, in hun wederzijdsche „verdedigingen” zooveel verweten, dat w'jen duidelijk beeld hebben gekregen van het volkomen corrupte karakter dezer politieke schacheraars. De Hollandsche en Deutsche soc. dem. partijchefs zijn volkomen op de hoogte van het commercieele doen en laten van het Barmat-concern, waaraan velen hunner direct verbonden zijn. De feiten, betreffende deze onwelriekende affaire zijn door de dagbladen dermate bekend gemaakt, dat het ons overbodig voorkomt, hier details weer te geven. Ondanks, dat het onderzoek in deze zaak in Deutschland nog voortduurt, kunnen

reeds thans enkele principieele feiten worden vastgelegd. In de eerste plaats, dat de O. W.-er Barmat; zijn relaties met de soc. democratie — de man was nota bene lid van de S.D.A.P. — gebruikt heeft, om gedurende den oorlog en daarna geweldige massa's ongedeelte levensmiddelen aan het half verhongerde Deutsche volk te leveren. Dit bewijst, dat de verrotte kapitalistische moraal karakteristiek is geworden voor de geheele officiële arbeidersbeweging. De financiële verbinding tusschen de smerigste kapitalistenknieken en de arbeidersbeweging treedt hier scherp aan den dag. Eenige voorbeelden: Barmat heeft ongeveer 400.000 gulden gegeven voor de oprichting en exploitatie van het zich noemende zelfstandige, soc. dem. dagblad de „Voorwaarts” in Rotterdam. Ter verdediging hiervan wist de soc. dem. Brautigam niet anders aan te voeren, dan een beschuldiging aan het adres van de Transportarbeiders-federatie, dat deze van Barmat 50.000 gulden „geleend” heeft, wat door deze federatie ten slotte erkend is. Verder is ook vast komen te staan dat Barmat in Dec. 1924 ten behoeve van de Deutsche soc. dem. partij 20.000 Mark heeft gegeven, voor het voeren van haar verkiezingscampagne, terwijl uit een mededeeling in de Commissie van onderzoek in den Duitschen Rijksdag gebleken is, dat Barmat drie kantoorlokalen te Amsterdam ter beschikking van de IIe Int. gesteld heeft. Grootte groepen voor-aanstaande soc. dem. zijn door dit schandaal gecompromiteerd. Opmerkelijk is, dat de soc. dem. commissie van onderzoek tot de conclusie kwam, dat de feiten, die bij het onderzoek aan den dag kwamen in het geval van een der opperbonzen der Deutsche soc. democratie, ex-Rijkskanselier Bauer, voor dezen zóó bezwaard zijn, dat de commissie hem moest dwingen „als lid van den Rijksdag ontslag te nemen.” Barmat is een van die modern-georiënteerde kapitalisten, die begrepen hebben, den samenhang tusschen de bedorven arbeidersbeweging en het kapitalisme en die blijkbaar z'n kennis in dit opzicht heeft weten aan te wenden, om zich te verrijken. Zooda als andere kapitalisten nationalistische bewegingen voor zich exploiteeren, zoo exploiteerde Barmat de arbeidersbeweging voor zijn particuliere zaak. Algezien van het sensationele karakter van de onthullingen in deze affaire, ligt voor ons de groote betekenis van de zaak-Barmat hierin. Het is een bewijs uit de praktijk voor onze principieele stelling, dat de officiële arbeidersbeweging de arbeidersklasse evenzo lijm maakt tot een verlengstuk van de bourgeoisie en tot een gedwee en voordeelig uitbuitingsobject. Wij kunnen aan het onlangs door ons besproken politieke testament van Troelstra thans een codicil toevoegen: Volgens een Wolff-bericht van 3 Fbr. verklaarde de soc. dem. afgevaardigde Heilmann, een van de agenten van Barmat, dat Troelstra Barmat had gekenschetst „als een oprecht vriend van de arbeidersbeweging.” Deze verklaring van Troelstra is niet alleen tekenend voor hemzelf, maar vooral bewijst zij, hoe Barmat zijn met ongehoorde sommen gekochten invloed in de Nederlandsche arbeidersbeweging gebruikte, om vanuit het typische O. W.-er land Holland, de Deutsche arbeidersbeweging aan zich dienstbaar te maken en daardoor de regering; de Deutsche Rijkskas wist te exploiteeren en de burgerlijk-demagogische politiek van de Deutsche sociaal-democratische regering tegen de revolutie als de man achter de schermen te beïnvloeden.

Behalve een aantal „kleinere” financiële schandalen, is dan het laatste groote schandaal in Deutschland, de het geval Barmat in betekenis overtreffende, betaling van rond 700 miljoen goudmark aan een klein aantal grootindustrieelen in het Roergebied, z.g. ter schadeloosstelling voor de ge-

durende de Roerbezetting geleden verliezen. Dit geval belicht weer het feit, dat de Deutsche groot-industrieelen van hun verbindingen met de rechtsche partijen, die van Stressemann en Luther, gebruik maken ter exploitatie van de staatskas voor hun particuliere bezitvermeerdering. Deze Roer-industrieelen en het met hen verbonden bankkapitaal, zijn de groote drijvers van den wereldoorlog geweest. Zij zijn het, die het bloed van miljoenen tot goud voor zichzelf hebben weten te doen stollen. Na den oorlog hebben deze hyena's alles gedaan om de revanche-idee en het nationalisme voor zich te exploiteeren, hiertoe in de gelegenheid gesteld, doordien de proletarische revolutie, mede als gevolg van het verraad der officiële arbeidersbeweging, gesmoord werd. Wat het nationalisme van die heeren waard is, blijkt wel hieruit, dat zij, om de miljoenen van de staatskas binnen te krijgen, gedreigd hebben, de stichting van een separaten Roerstaat onder Fransch protectoraat te zullen bevoorwaarden.

In de „Montag Morgen” publiceert de Deutsche journalist Schwarzschild een artikel over dit financiële schandaal. Hij noemt het „een financieel schandaal waarvan de weerga nog nooit in een land ter wereld is geweest.” Het overtreft het tot dusver bereikte „maximum van politieke corruptie.” De som die de Deutsche regering aan de Roerindustrieelen heeft geschonken, is ongeveer net zoo groot als de som, die Deutschland in den vorm van een stabiliteitsleening in alle landen van de wereld heeft weten te krijgen.

Het zijn vooral de heeren van de partij van Stressemann, Stinnes en Co., die voor dit schandaal verantwoordelijk zijn. Uitvoerig commentaar op deze feiten te leveren, lijkt ons overbodig. Wij leggen slechts vast, dat dit alles gebeurd is onder het opperbewind van den soc. dem. Ebert, die Wilhelm Hohenzollern op den troon is opgevolgd. De directe verbinding en onderwerpenheid van de regeringen aan de grootindustrieelen en het bankkapitaal, blijkt hier precies zoo duidelijk als de directe verbinding tusschen de soc. democratische leidersknieken en het slaacherkapitaal.

De poppenkastrij en de demagogie, welke bedreven worden met het parlementarisme en de burgerlijke democratische staatsorde wordt scherp belicht door het feit dat dit bedrag aan de staatskas ontrokken werd zonder den Rijksdag erin te kennen en dat dit geschiedde door een regering, die reeds afgetreden was en alleen nog de „lopende zaken” mocht behandelen. Inderdaad een „zaken-kabinet”.

Dat nu van „democratische” zijde deze aanval op Luther—Stressemann en de Roerindustrieelen gericht wordt, is slechts een poging om de blamag van de linksche groepen door het Barmatschandaal veroorzaakt, af te wendelen. Voor ons blijkt eruit, dat „links” en „rechts” beide even corrupt zijn en de Deutsche massa's op de schandelijkste en meest braut cynische manier uitmergelen. De parlementaire politieke partijen van elke richting blijken in de eerste plaats te zijn Maatschappijen tot Exploitatie van de Staatskas.

Voor het revolutionaire proletariaat trekken wij deze conclusie: dergelijke praktijken zijn slechts mogelijk in de atmosfeer van morele verrotting, welke de economische ondergangperiode van het kapitalisme begeleidt. Het proletariaat zal arbeiderspartijen, welke het op dergelijk schunnige wijze overleveren aan zijn ergste uitmergelaars, zoo spoedig mogelijk moeten vernietigen.

Het parlementarisme en de vakbeweging, gecorrumpeerd als zij zijn, kunnen in dezen strijd niet als wapen dienen.

Drukkerij „De Fakkel”, Rijnstraat 52, Amsterdam

taal en helpen mede, onder de evenzeer demagogische leuze „herstel van Europa” Duitschland te maken tot een kolonie van Wallstreet en de Duitse proletariats tot koelies.

De dood van Ebert sluit een periode in de geschiedenis van de Duitse arbeidersbeweging af. Het proletariaat, door eigen beperktheid en door de kapitalistische mentaliteit harer leiders, was gedurende die periode een willoos werktuig in de handen van het kapitalisme. In de komende periode, welke zal brengen, een toenemende overheersing van het Am. kapitaal en een toenemende uitmerging van het Europeesche proletariaat een: zijds, anderzijds een ongekende verscherping van de crisis en dus een toespitsing van de tegenstellingen tusschen de verscheidende, machtige kapitaalsgroepen, zal het proletariaat door de feiten leeren, dat de taktiek van de soc. democratie en van hen, die zich hieraan aanpassen, wel leidt tot vergroting van de uitbuiting, maar niet, zooals het is wijsgemaakt, tot „herstel”.

In deze nieuwe periode, zal het proletariaat ervaren, dat het niet de taktiek der Ebert-socialisten, die, mede door het herstel van het parlementarisme de bourgeoisie hielpen zich op de been te houden, grondig zal moeten breken, door een zelfstandige klassebeweging te formeeren.

De nieuwe economische positie van Amerika

Het Dawes-rapport heeft bewezen, welken weg het heerscherende Amerikaansche kapitaal voorlooppig denkt in te slaan. Het heeft het principe der „isolatie” opgegeven, om het te vervangen door dat van de „hulpverlening” en „het herstel van den vrede” van Europa. Dat kapitalisten — na jarenlang dralen — zich gedrongen gevoelen, zij het ook onder het nemen van nog zooveel veiligheidsmaatregelen, in den Europeeschen heksenketel af te dalen, moet bepaalde kapitalistische redenen hebben. En die gronden moeten des te klemmender zijn, daar de deelname van het Amerikaansche groot-industrieel kapitaal aan den wereldoorlog aanvankelijk geëid had tot een beslist zich afwenden van Europa en zijn problemen.

Natuurlijk is het niet de algemeen menselijke of de aan kapitalisten volkomen vreemde sociale moraal, welke tot deze deelname of inmenging heeft gevoerd, hoeveel schoone woorden pacifisten, filantropen of het diplomaten-gespuis hierover ook mogen spreken. Het is de dwang, welke het gevolg is van de ontwikkeling van het kapitalistische systeem als zoodanig en het Amerika. kapitalisme in het bijzonder.

Nog in het jaar 1922 meende het Amerikaansche industrieel kapitaal zich in een onaanbare positie terug te kunnen trekken, door zich door middel van hooge tarieven voor de „dumping” van het goedkope Europa af te sluiten. Doch wat was hiervan het gevolg: de prijzen kon men op peil houden, maar er was geen Linnendische markt, om de waren af te zetten. Wat was er dan gebeurd?

De oorlog beteekende voor het industrieel kapitaal „aanvankelijk” het hoogtepunt van een moderne reusachtige hoog-conjunctuur. Het productieapparaat werd immers uitgebreid. Toen de oorlog tot een einde kwam en de oorlogsleveranties ophielden, moest een verandering in de industrie plaats hebben. Een tijdelijke „afvloeiing” bood, om zoo te zeggen, de geweldige warenhonger van het ontworpen en voorlooppig tot produceeren niet meer in staat

zijnde midden Europa. Dit riep een nieuwe, storachtige conjunctuur in het leven, welke echter spoedig door een „Katzenjammer” gevolgd werd. De buitenlandsche markt betrof de dure Amerikaansche waren niet meer; de draagkracht der consumenten kon geen gelijken tred houden met de prijsstijgingen. Deze impasse dwong tot den in wezen kapitalistischen kreet: opheffing van de Amerikaansche isolatiepolitiek. Van speciale betekenis is hierbij de houding der „farmers”. Deze, rekenend op hooge beschermende rechten, d.w.z. op hooge prijzen voor hun producten, waren eerst de meest besliste aanhangers van de „isolatie”. Toen echter de crisis kwam en de enorme graanoogst niet meer winstgevend kon worden afgezet, een groot aantal „farmers” en met hen tal van landbouwbanken ineens stortten, trad allengs de verandering in en brak het inzicht baan, dat Amerika onvoorwaardelijk ten nauwste verbonden was met den Europeeschen markt en dat Amerika belang had bij de koopkracht en betalingscapaciteit van Europa. In weerwil van het „evaa” van een nieuwe, geduchte concurrentie, moest Europa (d.w.z. Duitschland) „gesaneerd” worden, of wel ook weer tot produceeren in staat gesteld worden: het was noodig, Europa de mogelijkheid te bieden, de eigen producten op vreemde markten, af te zetten.

Hiermede was het industrieel kapitaal tot het standpunt gekomen waarop het Am. bankkapitaal steeds gestaan had. Voor de bank bestond natuurlijk — bij den reusachtigen toevloed van goud naar Amerika — de noodzakelijkheid tot belegging van haar kapitaal in het buitenland, van meet af aan. Het werd hierin alleen gestuit door de overweging, of en wanneer zulks veilig, zonder risico, zou kunnen geschieden. Na de financieele campagne tegen den Franck, na de financieele omsingeling van Frankrijk, was aan deze voorwaarden voldaan.

Wij gaan hier de zuiver politieke verschijnselen van dit economische gebeuren, zooals die zich tijdens den jongsten verkiezingsstrijd afspiegelden in het veranderde karakter der democratische en republikeinse partijen en in de onlangs opgekomen derde partij onder Lafollette, die zich meer op kleinburgerdom van alle catagorieën baseert voorbij. Wat hier zichtbaar wordt, toont steeds weer den invloed der economische grondslagen welke voortdurend de ideologische vormen.

Gebleken is dus, dat Amerika zonder den buitenlandschen markt niet kan leven en door voortdurende crises (van geheel anderen aard dan die van vóór den oorlog) ontworpen wordt. Volgens statistische berekeningen moet 60 pCt. van het, door den oorlog in het leven geroepen en thans nog bestaande, productieapparaat, voldoende zijn, om aan de behoeften van de eigen markt te beantwoorden. Hier treedt dus eveneens de noodzakelijkheid, om zich nauw te verbinden met het wereld productieproces, duidelijk aan het licht. De propaganda die er op gericht was dat Amerika zich tot zich zelf moest beperken, zou dus, afgezien van haar, op grond van vele andere redenen zuiver reactionair utopisch karakter, neerkomen op den eisch, om de ontwikkeling van de Amerikaansche industrie, vrijwillig voor ongeveer de helft te vernietigen. Dergelijke opvattingen zijn even absurd, als die der nationaal socialistischen en de „Völkischen” in Duitschland, die terugkeeren tot een ideologie, welke overeenkomt met de opvattingen van een Frederik II van Pruisen, of die van den filosofoof Fichte met zijn „afgesloten handelsstaat”. Dergelijke opvattingen komen neer op de dwaasheid dat het kapitalisme zichzelf zou willen opheffen.

Naast deze feiten zijn er nog eenige andere, zeer belangrijke. Al het schoone gepraat over de hooge loonen der arbeiders in Amerika, (waarbij de enorme permanente werkloosheid geheel buiten beschouwing wordt gelaten) verandert niets aan het feit, dat de loonen der groote massa, in verhouding tot den tijd vóór den oorlog teruggelopen zijn.

Weliswaar zijn de loonen (aannemend, dat de zeer gebrekkige en kapitalistisch getinte Amerikaansche statistieken inderdaad juist zijn) in doorsnee met 70 pCt. gestegen en de kosten voor het levensonderhoud met slechts 50 pCt., doch daartegenover staat dan, dat de huurprijzen (als wij den index voor den oorlog op 100 stellen) staan op 230, kleeding 200 en algemeene gebruiksartikelen op meer dan 180, enz. Daarbij komt nog een reusachtig toegenomen belastingdruk, welke het gevolg is van het feit, dat de binnenlandsche Amer. staatschulden het enorme bedrag van 25 milliard Dollar bedroegen, dus een rente-dienst van 1 milliard Dollar eischen, tegenover een nationale schuld van 1 milliard Dollar in 1919.

Bovendien bestond er ook in Amerika — binnen zekere grenzen — een inflatie, welke, precies als in Europa, een vernietigenden invloed uitgeoefend heeft voor de „kleine spaarders” en de zakken der groot-kapitalisten vulde. Een daarna ingetreden gedeeltelijke inflatie heeft den toestand echter niet kunnen herstellen. Over het algemeen is, evenals in Europa, naast een geweldige concentratie, een versterkte proletarisering van breede lagen der bevolking, het gevolg hiervan geweest.

Wij behoeven niet nader te betoogen, dat hierbij natuurlijk een sterke, radicale ontwikkeling van de proletarische en half proletarische massa's is ingetreden, welke — in tegenstelling tot de vóór-oorlogse periode — begonnen zijn een veel meer verbreed, verdiept en actief element te vormen, zoowel in de politiek, als over het algemeen in den klassenstrijd.

Zeer zeker heeft de economie van Amerika, in vergelijking met die van Europa, haar eigen karakter. Dit heeft echter het feit niet op, dat het Amerikaansche kapitalisme, zooals wij aantoonde, absoluut en noodzakelijkerwijs ten nauwste samengevlochten is met dat van Europa, om maar niet te spreken van den concurrentiestrijd in Azië en elders.

Er vindt dus een proces plaats, in welks verloop Amerika zich meer en meer aan Europa vastzuigt en waarbij in de eerste plaats Duitschland en Oostenrijk tot financieele en arbeidskoloniën worden gemaakt, terwijl het onvermijdelijke betrokken worden van Amerika in het chaotische Europeesche economisch complex, het Amerikaansche kapitaal voor soortgelijke dilemma's stelt als waarvoor de Europeesche kapitaalsgroepen zich thans geplaatst zien. Uit deze situatie komen alle vreeselijke en onvermijdelijke crisisverschijnselen voort, welke Europa thans teisteren en het ondanks alle tijdelijke saneering — of beter saneeringspogingen — niet meer zullen verlaten.

Een contra-revolutionair Congres.

In Amsterdam kwam dezer dagen het 2e Congres van de I. A. A., de internationale van de resten die nog van het traditionele syndicalisme zijn overgebleven, onder leiding van den bekenden typischen vakvereenigingsbons Fritz Kater, bijeen.

De geestelijke impotentie, waarvan de

„discussies” getuigden, typeerden dit congres volkomen. Er was zelfs geen sprake van een poging om de nieuwe ontwikkeling van het kapitalisme aan te geven, laat staan eenig begrip van de nieuwe problemen, welke het proletariaat thans zal moeten oplossen, als het niet naar den kelder wil gaan. De rede van den geestelijken leider van deze fossiele internationale, Rocker, was niets dan een herhaling van de ouderwetsche, brædspråkige, syndicalistische frasen.

Deze menschen leven met hun geest blijkbaar geheel in het verleden. Het eenige „reële” dat zij hebben en waarin zij op op hun kompassen van de overige vakbeweging gelijken als het eene bedorven ei op het andere, is, dat zij door voorspiegeling van strijd voor loonsverbetering binnen het raam van het kapitalisme, groepen arbeiders trachten te winnen.

Wij geven hier weer den aanvang van de resolutie, welke naar aanleiding van Rockers rede is aangenomen: „...dat de synd. rev. organisaties het eenige natuurlijke geheel vormen, met behulp waarvan de arbeiders kunnen strijden voor verbetering van hun economischen, socialen en politieken toestand in de huidige maatschappij”.

Uit dezen aanhef blijkt, dat het „zuivere syndicalisme” niets beters heeft aan te bieden dan de reformistische officieele arbeidersbeweging. Een poging om na te gaan, in hoeverre dergelijke „verbeteringen” thans nog mogelijk zijn, werd zelfs niet gedaan. Dat deze geheele zwendel met lotsverbetering ten slotte ledenvangerij is, blijkt hieruit, dat o.a. de Argentijnsche afgevaardigde de bewering uitte, dat een campagne voor den 6-urigen arbeidsdag ingezet moest worden, omdat dan groote groepen arbeiders tot de I.A.A. zouden komen. Commentaar overbodig!

Wat het congres buiten deze z.g. campagnes voor lotsverbetering opleverde, was een zich wenden tegen het belangrijkste vraagstuk der huidige arbeidersbeweging, de kwestie van de proletarische dictatuur. Kleinburgerlijk als deze lieden in hun ideologie zijn, behoren zij tot de scherpste vijanden van de proletarische klasse-dictatuur. Deze en dergelijke vraagstukken meenen zij te kunnen afhandelen, met tegenover de proletarische dictatuur te stellen, wat zij noemen, het „anti-autoritaire beginsel” en den „federatieve organisatievorm”. Afgezien ervan, dat in de praktijk hunner organisaties van deze „anti-autoriteitsdoezel” niet bijster veel te merken is, moeten wij tegen deze beschimmelde phrases stellen, dat het probleem van de proletarische beweging thans niet meer is autoritair of anti-autoritair, centralistisch of federalistisch, doch vóór

of tegen de dictatuur van het proletariaat als klasse, vóór of tegen de raden-dictatuur. Dat dit inderdaad zoo is en dat, wie zich thans tegenover de raden-dictatuur stelt, aan den kant van de bourgeoisie terecht komt, moge blijken uit het feit, dat en de heer Lansink en Rocker beiden verklaarden, dat de „politieke democratie” beter is voor de arbeidersbeweging dan een of ander „reactionair bewind”. Deze lieden zien nog steeds niet in, ondanks jaren van ervaring, dat de uitingsvorm van de dictatuur der bourgeoisie over het proletariaat juist is deze z.g. „politieke democratie”. Terwijl het „zuivere syndicalisme” de proletarische klasse-dictatuur met zijn uit kleinburgerlijk individualistischen angst voor het communisme voortkomende haat, vervolgt, weet het niets anders te doen dan te leuteren over „lotsverbetering” en zich partij te stellen vóór de politieke-democratie. Zelfs het woord revolutionair Marxisme heeft op deze lieden de uitwerking van een roode lap op een stier, waarmede wij echter de goede reputatie van den stier niet te na willen komen.

Deze „internationale bijeenkomst” van de resten van het „zuivere Syndicalisme” toont wel aan hoe versteend deze richting is. Nieuwe bewegingsvormen kunnen hieruit niet voortkomen. Het eenige practische, wat deze groepen weten te doen, is, zich in de realiteit van het huidige kapitalistisch tijdvak plaats naast de bourgeoisie tegen de proletarische dictatuur. De storm van proletarische revolutie zal deze door en door vernietigen overblijfselen van kleinburgerlijke traditie doen verstuiven.

Engeland en het Protocol van Geneve.

Het verdwijnen van de Labour-regering in Engeland en haar vervanging door het conservatieve kabinet Baldwin, beteekent een verscherping van de buitenlandsche en speciaal van de continentale politiek van Groot Britannië, dat gedurende den wereldoorlog samenging met Frankrijk o.a. omdat het een absolute machtspositie van het Duitse kapitaal op het Europeesche vaste land niet kon dulden en thans reeds sinds jaren de politiek van de Fransche bourgeoisie uit soortgelijke motieven bestrijdt. Het „beschermd” Duitschland — en daarmee zichzelf — tegen de annexionistisch-imperialistische politiek van Poincaré; bracht de regering van dezen scherpslijper ten val, hielp het bewind van Herriot in Frankrijk — en in eigen land de regering Mac Donald — op het kussen, om op deze wijze te voorkomen, dat Frankrijk voor de Engelsche hegemonie gevaarlijk zou worden.

Een belangrijke stimulans voor Engeland was het optreden van het Amerikaansche bankkapitaal in Duitschland. Het zag zich gedwongen samen met Amerika, Duitschland te „herstellen” en op deze wijze een aan het Amerikaansch-Engelsche kapitaal onderworpen Duitschland, als tegenwicht

tegenover het voor Engeland's positie gevaarlijke Fransche imperialisme te stellen.

Hozeer de Engelsche bourgeoisie alles in het werk stelt om de machtontwikkeling van het Fransche kapitalisme tegen te gaan, blijkt o.a. uit de verwerping van het z.g.n. „Protocol van Genève”. Dit protocol, van Fransch origine, is een verdrag dat, zooals de Engelsche imperialistische minister van buitenlandsche zaken Chamberlain, het in zijn onlangs voor het Lagerhuis uitgesproken rede uitdrukt, is „opgesteld voor het speciaal gebruik van staten met landlegers en landgrenzen, die ongerust waren over die grenzen.” Het protocol wilde Engeland practisch verplichten Frankrijk eventueel te beschermen tegen Duitschland. Het kwam dus neer op een vaste Fransch-Engelsche Entente. Dit plan is thans door de verklaringen van Chamberlain om hals gebracht. De Engelsche regering „kan geen eenzijdig” garantieverdrag met Frankrijk en België sluiten tegen een eventueel aanval van Duitschland”, verklaarde Chamberlain. Dat deze verwerping van een „eenzijdig” verband met Frankrijk inderdaad de begrafenissen van de Entente beteekent, blijkt verder hieruit, dat Chamberlain van de voorstellen van de Duitse regering, om op grondslag van de huidige verhoudingen, een soort „waarborgsverdrag” aan te gaan, zeide, dat deze voorstellen „nauwgezet en met welwillendheid” onderzocht zouden worden om hen „tot een basis van den waren vrede en de veiligheid te maken.” Terwijl het Fransche protocol op zoo abrupte wijze, zij het met wat vriendelijke diplomaten-frases, is afgemaakt, beoordeelen de Engelsche imperialisten de Duitse voorstellen met de grootst mogelijke „welwillendheid”. Zij willen deze gebruiken, om hun hegemonie te handhaven; het belang van de Engelsche bourgeoisie brengt mede, dat Duitschland en Frankrijk elkaar in toom houden, zoodat geen van beiden een ernstige bedreiging voor Engeland's imperialisme vormen kan.

De Volkenbond, de voetveeg van de imperialistische grootmachten, heeft hierbij voor het Eng. imperialisme slechts de betekenis van een dergelijke „evenwichtstoestand” in Europa te sanctionneeren en daardoor van een „bepaald volkenrechtelijk” aureool te omgeven.

Engeland wil over zijn militaire machten vrijelijk beschikken. Het wil deze aanwenden, dan en waar het in het belang van zijn imperialistische politiek is. De Engelsche industrie maakt momenteel een geweldige crisis door: het binnenlandsche, zoowel als het Europeesche afzetgebied is sterk ingekrompen, terwijl de dominions en Amerika steeds meer als directe concurrenten optreden. De Engelsche groot-industrieelen en de bankmagnaten, weten, dat het een levenskwestie voor hen is, nieuw afzetgebied te zoeken d.w.z. andere kapitaalsgroepen van hun afzetmarkten te berooven. Dit kan niet zonder de beschikking over een militaire macht, welke niet op een of andere wijze bij voorbaat aan banden is gelegd. Natuurlijk zal het Engelsche imperialisme zoolang mogelijk trachten zijn doel te bereiken door de financieele onderwerping van andere staten en het verbindt zich hiertoe voorlooppig met zijn machtigsten wereld-concurrent, Amerika. Het weet zeer goed, dat een tweede oorlog, welks omvang nog grooter zal zijn dan die van 1914 den directen ondergang van kapitalisme zou beteekenen, het weet, dat ook de bourgeoisieën der andere grootelanden zich hiervan bewust zijn: daarom al die wanhopige pogingen, om de botsingen, welke onvermijdelijk zijn, op te schorten. Dit politieke gebeuren, dat een afspiegeling is van de economische werkelijkheid, bewijst, hoe onoverbrugbaar de tegen-

stellingen zijn tusschen de heersche kapitalis-groepen. Het bewijst de absolute onmogelijkheid voor het kapitalisme om iets anders te doen dan de crisis hoogstens slepend te houden, zonder echter in staat te zijn haar op te lossen.

Praatjes van een „Ketter”.

In de „Kommunist” van 7 Maart j.l. vinden wij een feuilleton onder den euphemistischen titel: „Lentegedachten van een Ketter.” Deze Ketter vangt aan met mede te deelen, dat hij zoo juist uit een langdurigen winterslaap, ontwaakt is, bij welk ontwaakt hij o.m. ons orgaan ter hand nam. Het verheugt ons, dat de man zich gedrongen gevoelt mede te deelen, dat door de lezing ervan zijn lentegevoelens weer versterkt werden. Het schijnt echter, dat het ontwaken eenigszins ontijdig geschied is, en de frisheid van geest, die des kettens is, nog niet dien graad had bereikt, welke noodig is om ook maar eenigen vruchtbaeren geestelijken arbeid te verrichten.

Wij betreuren het, dat niet vaardiger geest, zich gewijf heeft aan critiek op den inhoud van ons orgaan en zouden op dergelijk oppervlakkig geschrift niet reageren, indien niet de B.K.S.P. deze „lente-gedachten” met haar vooralsnog min of meer kameleontische vlag dekte.

De schrijver merkt op dat „in plaats van de beperkte persoonlijke aanvallen” waarmee ons blad gewoontelijk gewald was, thans „gedocumenteerde artikelen” gekomen waren.

Of onze ketter nog lichtelijk droomde of meer met zijn duim dan met zijn geest gewoon is te werken, kunnen wij niet beoordeelen. Wij meenen echter, dat het een zeer slechte gewoonte is, dingen te beweren zonder er zelfs maar een schijn van bewijs voor aan te voeren. Wij eischen van hem, dat hij, na deze bewering ook inderdaad bewijst dat ons blad, tot dusver in plaats van met gedocumenteerde artikelen, meer met „persoonlijke aanvallen” gevuld was. Het bewijs voor zijn praatjes zal den man onmogelijk zijn, daar ons orgaan steeds getracht heeft het zelfstandige, critische denken der arbeiders, door zakelijke beschouwingen over de kapitalistische ontwikkeling en de arbeidersbeweging te bevorderen en voort zal gaan dit te doen.

Hoe slecht de schrijver ons blad gelezen heeft, blijkt wel uit het feit, dat hij alleen door het verslag van het 4de Congres der K.A.I. tot de slotsom kwam, dat wij „niet veel geleerd en zeker niets vergeten” hebben. In genoemd overzicht wordt n.l. medegedeeld, dat de K.A.I. de doods-crisis-theorie onverzwakt handhaaft en de schrijver meent dat dit in tegenspraak zou zijn met de overige „goed gedocumenteerde” artikelen.

Wij stellen vast, dat speciaal in deze artikelen het materiaal geleverd wordt, waarmee de juistheid van onze theorie bewezen wordt.

Ter bestrijding van onze stelling weet de schrijver

niets anders aan te voeren, zonder eenige poging tot ernstig bewijs voor zijn bewering, dan dat het kapitalisme zich „weer lekker gaat gevoelen”. Als materiaal hiervoor komt hij dan met de 800 miljoen Goudmark, welke de Deutsche regering aan de Roer-industrieelen geschonken heeft.

Over dit geschenk hebben wij in ons vorig nummer het onze gezegd. Eruit te concludeeren, dat het kapitalisme zich weer „lekker” gaat gevoelen, is een bestrijding, zóó oppervlakkig, dat men ze niet zou verwachten van het orgaan van een oppositioneële groep den IIIe Internationale doch van een of ander platburgerlijk provincie-orgaantje.

De schrijver voegt hieraan nog toe, dat de kapitalisten ons zullen trachten te verslaan, door eenige miljoenen personen om te koopen, die dertigmaal per dag herhalen: „het kapitalisme is levend”.

Inderdaad wordt deze campagne door de bourgeoisie thans reeds sedert jaar en dag gevoerd en naar het artikel van onze ketter te oordeelen, met succes.

Terwijl alle teekenen er op wijzen, dat het kapitalisme zich weer beweegt naar een laagtepunt van de wereldcrisis, de angst daarvoor in de leidende economische organen der bourgeoisie tot uiting komt, weet de schrijver niets beters te doen, dan juist ten aanzien van dit belangrijkste element voor de revolutioneering der arbeiders beweging, de platste en meest demagogische burgerlijke praatjes na te leuteren. Van het wezen onzer opvatting omtrent de huidige periode van het kapitalisme heeft de schrijver, wat met het oog op zijn langdurig winterslaapje begrijpelijk is, niets begrepen. Voor hem beduidt onze opvatting een afsterven van het kapitalisme van vandaag op morgen, terwijl wij steeds, aan de hand van de feiten en hun dieperen samenhang aantoonen dat het kapitalisme sinds het uitbreken van den wereldoorlog zich bevinut in zijn vervallende periode. Het kan zich hier boven niet opnieuw tot hoogere vormen ontwikkelen; het kan zijn innerlijke tegenstrijdigheden en zijn beperktheid niet meer opheffen.

Het kapitalisme, dat zich sinds meer dan een halve eeuw van crisis tot crisis ontwikkelde, terwijl de crisissen elkaar in steeds sneller tempo opvolgden, is thans in een nieuwe fase gekomen. In dit ondergangstijdperk is de crisis permanent geworden. Ondanks tijdelijke schijnbare teekenen van opleving, ontkomt de bourgeoisie niet aan dezen gang van de economische ontwikkeling.

Dat juist in deze ondergangperiode het kapitaal zich in ongekend tempo concentreert in de handen van weinigen, waarvan o.a. de geldinflatie een van de uitingen was, is slechts een bewijs ervoor, dat in deze periode de uiterste consequenties van de kapitalistische ontwikkeling bereikt zijn. In razenden vaart worden de uiterste barbaarschheden van het kapitalisme tot werkelijkheid.

Dat in deze eindfase van het kapitalisme nieuwe

vormen en vooral een nieuwe inhoud van de arbeidersbeweging noodzakelijk is, heeft niet alleen de slaperige ketter van de B.K.S.P., maar die organisatie zelf niet begrepen.

Noch met de vakbewegingsmethoden, noch met parlementarisme willen deze lieden breken. Wie een nieuwe bloeiperiode van het kapitalisme verwacht, kan niet anders doen dan het geloof van het proletariaat in het kapitalisme versterken. De ontwikkeling eener beweging wordt nu eenmaal niet bepaald door de frase of door vrome wanschen, maar door het economische fundament waarop een beweging zich stelt. Daarom wil de schrijver dan ook „een beetje zuinig zijn met „economische groepeerings”, zooals bij ons het N.A.S., die zich ondanks de huidige periode van reactie, nog verheugen in een zekere revolutionaire traditie en tendentie”.

Wij willen thans de „revolutionaire traditie” van het N.A.S. niet gaan ontleden. Stellen slechts vast, dat de „revolutionaire tendentie” alleen in de verbeelding van den schrijver bestaat.

Het N.A.S. in Nederland onderscheidt zich in geen enkel opzicht van de overige reformistische vakbeweging. Dezelfde verouderde methoden, die elders opgeld doen, zijn ook de leidende bij deze vakvereenigings-centrale.

De revolutionaire mentaliteit, strijd en organisatievormen die de huidige economische periode eischen, kunnen door de vakbeweging, gebonden als zij krachtens haar wezen is aan een bloeiend kapitalisme, niet verwerkelijkst worden.

Slechts door volkomen breken met de burgerlijke ideologie, waarvan vakbeweging en parlementaire partij de organisatorische uitingsvormen zijn, kan het proletariaat komen tot nieuwe vormen van strijd en organisatie: de anti-parlementaire politieke partijen en de revolutionaire bedrijfsorganisaties die alleen in staat zijn de ondergangperiode van het kapitalisme te bekorten.

Natuurlijk kon het ook bij deze laatste vormen op den inhoud aan en niet alleen op den vorm. Alleen de rev. bedrijfsorganisatie echter kan tot een werkelijke klasse-organisatie van het proletariaat worden, doordat zij, in tegenstelling tot de vakbeweging, het kapitalistische particularisme opheft en het proletariaat als klasse stelt tegenover de bourgeoisie. Als de schrijver meent, dat zijn „lentegevoelens” ten opzichte van de K.A.P. niet zullen worden vervuld dan zal hij het daarin met hem eens.

Hij is te vroeg uit zijn winterslaap ontwaakt. In dezen wintertijd van het kapitalisme komt het proletariaat niet verder met halfslachtigheden als van den B.K.S.P., maar slechts door het aanvaarden van de volle consequenties, die dit tijdperk eischt.

Alleen door den harden onverzoonlijken strijd tegen het kapitalisme en het volkomen breken met eigen halfheid, kan het proletariaat de lentheid van het communisme brengen.

Drukkerij „De Fakkel” Rijnstraat 52, Amsterdam

De Kommunistische Arbeider

Orgaan der K. A. P. N. (Sectie der Komm. Arb. Internationale)

Redactie en Administratie:

AMSTELKADE 25 III — AMSTERDAM

VERSCHIJNT EENS PER MAAND

Abonnementsprijs 75 c nt per jaar. Losse nummers 5 cent

Buitenlandsch Overzicht

De economische en politieke gebeurtenissen der laatste maanden, illustreeren op frapante wijze hoe weinig de bourgeoisie erin geslaagd is haar onderlinge tegenstellingen op te heffen en zelfs de beperkte plannen, zooals die door het Engelsch-Amerikaansche bankkapitaal uitgewerkt zijn, door te voeren. Wij wezen er destijds, bij de verwisseling van het kabinet MacDonald door dat van Baldwin-Chamberlain, reeds op, dat dit onmiskenbaar een toespiting beteekende van deze tegenstellingen. De feiten van den laatsten tijd versterken onze opvatting. Na den val van MacDonald zien wij, dat de democratische heer Herriot plaats moet maken voor een meer naar rechts georiënteerd kabinet, waarvan in naam Painlevé de leider is, maar in werkelijkheid de heeren Briand en Caillaux, die blijkbaar de vooruitgeschoven posten zijn van de Fransche grootindustriële groep, welke het sterkst behaamd is in den persoon van den „radicalen” heer Loucheur, den Franschen Stinnes. Evenals in Engeland en Frankrijk, gaat de ontwikkeling van de kapitalistische politiek ook in Duitschland onmiskenbaar naar rechts. Terwijl de Rijsdagverkiezingen reeds het kabinet Luther-Stresemann brachten, waarbij men moet bedenken, dat de heer Stresemann de politieke commissaris van de Deutsche grootindustrie is, blijkt uit de verkiezing van Hindenburg hoever deze rechtsche ontwikkeling reeds gevorderd is. De bourgeoisie kiest internationaal, meer en meer de openlijke reactie.

Bezien wij thans enkele van de jongste economische gegevens, dan zal blijken, dat metterdaad de onderscheiden kapitaalsgroepen niet alleen in de laatste maanden voor wat betreft de oplossing hunner economische problemen niet verder gekomen zijn, doch door de beperktheid der opbouw-mogelijkheden, zich voor steeds scherper conflicten geplaatst zien.

Engeland: De totale staatsschuld bedroeg tot 1 Aug. 1914 711 miljoen Pond Sterling; in 1923 7871 miljoen Pond; 1924 7794 miljoen.

Buitenh. handel: In aansluiting op de in ons Februarinummers genoemde cijfers, geven wij thans de laatste cijfers hieromtrent.

Uitvoer 1924 997,3 miljoen Pond; Invoer: 1337,9 miljoen Pond. Nadeelig verschil 340,6 mill. Pond. Scheepbouw: In 1913 bedroeg in 1000 tonnen de wereldscheepbouw 3134, waarvan Engeland 1957 of 59 pCt. leverde. In 1924: Wereldscheepbouw 2470, waarvan Engeland 1297 of 53 pCt. In het vierde kwartaal van 1924 bedroeg het Engelsche percentage van den wereldscheepbouw nog slechts 40 pCt.

Terwijl de invoer van ijzer en staal in 1924 (2,4 miljoen ton) 11 pCt. meer bedroeg dan in 1913, was de uitvoer in 1924 (3,853 mill. ton) 22,5 pCt. minder dan in 1913.

De resultaten van den uitvoer van 1924 van de voornaamste ijzer- en staalproducten, verhouden zich tot 1913 (in 1000 tonnen) als volgt:

	1913	1924
Ruw- en laschijzer	1124,2	600,—
Staaftijzer enz.	141,5	42,6
Stuttijzer en balken	121,9	72,6
Verzinkt blik	762,1	649,8
Buizen enz.	235,0	84,4
Rails en anderspoorwegmateriaal	500,1	174,7

Steenkoolmijnen: De „Daily Mail” berekent, dat in den loop van de laatste drie maanden, voornamelijk ten gevolge van de Deutsche concurrentie, 120 kolenmijnen in Engeland, waarin 20.000 arbeiders werkzaam waren, moesten worden gesloten. De kolenproductie bedroeg in deze drie maanden 5 miljoen ton minder dan in dezelfde periode van het vorige jaar. (N. Riv. Cr. 8 April '25).

Machinesbouw: Vergeleken bij 1913 daalde de uitvoer van machines met 33 pCt. Uitvoer van textielmachines: 1913 178000 ton; 1922 154000 ton; 1923 139000 ton; 1924 104000 ton. De uitvoer van landbouwmachines in 1924 bedroeg slechts één vierde van dien van 1913.

De overige takken van industrie vertoonen, met variaties, een soortgelijk beeld.

Werkloosheid: De „Times” van 22 April 1925 meldt: „Het aantal werkloze personen op 13 April 1925, voorkomende in de registers van de arbeiders van Groot-Brittannië, bedroeg 1.204.800. Dit is 38.447 meer dan een week geleden en 165.613 meer dan een jaar geleden”.

De enige cijfers, welke zich in stijgende lijn bewegen zijn die van invoer, werkloosheid en staatsschulden. Verder zien wij op alle gebieden een toenemende ontdreiging van het kapitalisme. Frappant zijn vooral de verhoudingscijfers tusschen algemeenen in- en uitvoer, scheepbouw, metaalindustrie en machinesbouw.

Het industriele Engeland is constant gedwongen meer in- dan uit te voeren. In het voor Engeland nadeelige verschil van ruim 340 mill. Pond Sterling (of ruim vierduizend miljoen gulden) komt dit doorevreden van de crisis sprekender tot uiting dan in welke bewering ook.

Uit de cijfers omtrent den scheepbouw, (wereldcijfers en speciaal Engelsche cijfers) blijkt, dat de wereldscheepbouw sinds 1913 sterk teruggelopen is, in plaats van gestegen, wat bij normaal kapitalistische verhoudingen het geval had moeten zijn, terwijl het percentage voor Engeland in nog sneller tempo gedaald is dan dat der wereldproductie.

Blijkt de omvang van de crisis reeds duidelijk uit de cijfers omtrent in- en uitvoer, machinesbouw en metaalindustrie, de cijfers omtrent den scheepbouw zijn vooral van overwegend belang, omdat zich hierin weerspiegelt de algemeene constellatie van de kapitalistische productiewijze. Terwijl de

wereld afzetmogelijkheid steeds geringer worden, d.w.z. dat het kapitalisme door eigen beperktheid steeds minder in staat is in de behoeften der menscheheid te voorzien, dalen deze afzetmogelijkheden voor Engeland het sterkst. In het geboorteland van het kapitalisme manifesteert zich het scherpst de huidige doods-crisis, welke zijn eindfase beteekent.

Dat ook voor Duitschland — waarover wij in een volgend artikel o.m. materiaal zullen publiceren — de algemeene toestand van het kapitaal zeker niet verbeterd is, kan o.a. blijken uit een rede van den rijksminister Neuhaus, waarin het o.m. heet: „De buitenl. handel is in vergelijking met 1913 tot op de helft geslonken.”

Voor wat den toestand van den Duitschen mijnbouw betreft, wijzen wij op een bericht in het „Handelsblad” van 15 April j.l.: „In de kolenmijnen van het Saargebied dreigt opnieuw een crisis te ontstaan. In deze maand moeten twee dagtaken vervallen, daar van de laatste maandproductie ruim 100.000 ton niet zijn verkocht en de voorraden op de terreinen te groot worden. In Mei zal de werktijd nog meer worden verkort”.

Uit deze mededeelingen, omtrent den huidige economischen toestand van Duitschland, waarvan vooral die van minister Neuhaus frappant is, blijkt bijzonder duidelijk, dat de Dawesplannen ook daar niet geleid hebben tot opheffing van de crisis.

Terwijl het Eng. kapitalisme er meer en meer door ontworcht wordt, brengen zij in Duitschland stabilisatie van de crisis en vergrooting van de ellende der arbeidersmassa's.

Hoewel Frankrijk door de economische crisis nog niet zoo hevig is aangetast als Engeland en Duitschland, blijkt uit de financiële crisis in dit land, welke niet alleen tot uiting komt in den lagen stand van den franc, doch vooral in het feit, dat de regering-Herriot — evenals vroeger reeds die van Poincaré — omtrent den toestand van de Fransche staatsfinancien verkeerde voorstellingen in de officiële balansen heeft doen opnemen, dat ook in Frankrijk de crisis steeds scherper wordt.

In plaats van internationaal tot overeenstemming te kunnen komen, dwingt de bovengeschetste toespiting van de economische verhoudingen de nationale bourgeoisieën ertoe, ook politiek steeds scherper tegenover elkaar te gaan staan. Vandaar het opkomen van de „sterke” rechtsche regeringen in de verschillende groote landen. Dit is ook de diepere oorzaak van de verkiezing van Hindenburg. De Deutsche groot-industrie, die langen tijd soc. -democraten en centrum haar zaakjes liet opknappen, heeft door het stellen van de candidatuur Hindenburg uitdrukking gegeven aan haar wil, om los te komen van de dictatuur van het Amerikaansche financiële kapitaal. Uit de verdediging van de candidatuur Marx door de groote Amerikaansche bla-